

ΕΤΟΣ 50όν

27 Ιανουαρίου 2002

ΑΡΙΘ. ΦΥΛ. 4 (2539)

Η ΜΕΤΑΝΟΙΑ ΑΝΑΓΕΝΝΑ ΤΟΝ ΑΝΘΡΩΠΟ

«Σήμερον σωτηρία τῷ οἴκῳ τούτῳ ἐγένετο»

Οἱ Ἑβραῖοι εἶχαν μιά πολὺ κακὴ ἀντίληψη γιὰ τοὺς τελῶνες· τοὺς θεωροῦσαν πολὺ ἁμαρτωλοὺς. Ἦταν διαδεδομένη ἀποψη στὸ λαὸ πὼς οἱ τελῶνες ἦταν ταυτισμένοι μὲ τοὺς φιλήργυρους καὶ ἀπληστους. Ἐνας ἀπὸ τοὺς Πατέρες γράφει: «τοῖς τελῶναις γὰρ ὁ βίος οὐδαμόθεν ἀλλοθεν ἢ ἐκ δακρύων πτωχικῶν», δηλαδή ἡ περιουσία τῶν τελωνῶν προέρχεται ἀπὸ τὰ δάκρυα τῶν πτωχῶν. Ἀλλήλωστε μιά ἀπὸ τίς κατηγορίες ἐναντίον τοῦ Χριστοῦ ἦταν πὼς εἶναι φίλος τῶν τελωνῶν καὶ τῶν ἁμαρτωλῶν (Ματθ. 11,19). Ὁ σημερινὸς ἀρχιεπὶσκοπος Ζακχαῖος ζήτησε νὰ δεῖ τὸ Χριστό. Ἦλθε σὲ ἐπαφὴ μαζί του καὶ σώθηκε.

Δέν ὑπάρχει ἁμαρτωλὸς πού νὰ μὴν ἔχει χαρίσματα

Πράγματι ὁ Ζακχαῖος, ἂν καὶ ἦταν μπηλεγμένος στὴν ἁμαρτία, δέν ἦταν τελείως διεφθαρμένος. Παρόλο πού ζεῖ μιά ζωὴ ἀδικίας καὶ ἀρπαγῆς καὶ ἀνάξια γιὰ τὸ νόμο τοῦ Θεοῦ, ἐν τούτοις μέσα στὴν ψυχὴ του ὑπάρχει μιά λαχτῆρα νὰ δεῖ τὸ Χριστό. Ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς λέγει πὼς «εἶχε ψυχὴν ἐπιτηδεῖαν πρὸς ἀρετὴν», δηλαδή ἡ ψυχὴ του παρόλες τίς ἁμαρτίες του ἦταν κατὰλληλη γιὰ νὰ δεχθεῖ τὸ σπόρο τοῦ Θεοῦ. Εἶχε κάποια ἀρετὴ. Δέν ὑπάρχει ἄνθρωπος, ὅσο καὶ ἁμαρτωλὸς νὰ εἶναι, πού μέσα στὴν ψυχὴ του νὰ μὴν διατηρεῖ τὰ ἴχνη τῆς εὐγένειας τῆς ἀνθρώπινης φύσεως. Ὅπως ἐπίσης δέν ὑπάρχει ἅγιος πού νὰ μὴν ἔχει κάποια ἐλλειψώματα. Στὸν μὲν πρῶτο ἀφήνει ὁ Θεὸς τοὺς χαρακτῆρες τῆς χάριτός Του, ὥστε πάντοτε νὰ ἔχει τὴ δυνατότητα νὰ μετανοήσει, ἐνῶ στὸν δεῦτερο ἀφήνει μερικὰ πάθη γιὰ νὰ μὴν ὑπερηφανεύεται· νὰ θυμᾶται πάντοτε πὼς ἡ χάρις εἶναι δωρεὰ τοῦ Θεοῦ κι ὄχι φυσικὸ προϊόν.

Ὁ ἄνθρωπος πού μετανοεῖ δέν εἶναι φίλαυτος

Ἐντύπωση μεγάλῃ προκάλεσε ὁ τρόπος πού διάλεξε ὁ Ζακχαῖος νὰ δεῖ τὸν Κύριο· ἀνέβηκε πάνω σὲ ἓνα δένδρο. Ἄν καὶ ἐπώνυμος αὐτός, δέ δίστασε νὰ

ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ (Λουκ. ιθ' 1-10)

Ἡ σωτηρία τοῦ ἀνθρώπου

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, διήρχετο ὁ Ἰησοῦς τὴν Ἰεριχώ. Καὶ ἰδοῦ, ἀνὴρ ὀνόματι καλούμενος Ζακχαῖος· καὶ αὐτὸς ἦν ἀρχιτελώνης, καὶ οὗτος ἦν πλούσιος, καὶ ἐζήτηε ἰδεῖν τὸν Ἰησοῦν τίς ἐστι, καὶ οὐκ ἠδύνατο ἀπὸ τοῦ ὄχλου, ὅτι τῇ ἡλικίᾳ μικρὸς ἦν. Καὶ προδραμῶν ἔμπροσθεν, ἀνέβη ἐπὶ συκομορέαν, ἵνα ἴδῃ αὐτόν, ὅτι δι' ἐκείνης ἡμελῆε διέρχεσθαι. Καὶ ὡς ἦλθεν ἐπὶ τὸν τόπον, ἀναβλέψας ὁ Ἰησοῦς εἶδεν αὐτόν, καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν· Ζακχαῖε, σπεύσας κατέβηθι· σήμερον γὰρ ἐν τῷ οἴκῳ σου δεῖ με μείναι. Καὶ σπεύσας κατέβη, καὶ ὑπεδέξατο αὐτόν χαίρων. Καὶ ἰδόντες πάντες διεγόγγυζον, λέγοντες· ὅτι παρὰ ἀμαρτωλῶ ἀνδρὶ εἰσῆλθε καταλιῦσαι. Σταθεῖς δὲ Ζακχαῖος, εἶπε πρὸς τὸν Ἰησοῦν· Ἰδοῦ, τὰ ἡμίση τῶν ὑπαρχόντων μου Κύριε, δίδωμι τοῖς πτωχοῖς· καὶ εἴ τινός τι ἐσυκοφάντησα, ἀποδίδωμι τετραπλοῦν. Εἶπε δὲ πρὸς αὐτόν ὁ Ἰησοῦς· ὅτι σήμερον σωτηρία τῷ οἴκῳ τοῦτῳ ἐγένετο, καθότι καὶ αὐτὸς υἱὸς Ἀβραάμ ἐστιν. Ἦλθε γὰρ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ζητῆσαι καὶ σῶσαι τὸ ἀπολωλὸς.

παραμερίσει τὴν κοινωνικὴ τοῦ ὑπόστασι καὶ τὴν κριτικὴ τοῦ κόσμου καὶ νὰ χρησιμοποιήσει αὐτὸ ὡς μέσο γνωριμίας του μὲ τὸ Χριστό. Ἦ ἀλλο πράγμα νὰ διαφωνεῖ κάποιος μαζί σου καὶ ἀλλο νὰ σέ εἰρωνεύεται καὶ νὰ σέ ὑποτιμᾷ. Μὲ μεγάλη δυσκοιλία ἀντιμετωπίζουμε τὴν εἰρωνεία, τὰ μισόλογα, τὴν ὑποτίμησι γιὰ τίς πνευματικὲς μας ἐπιλογές. Προκειμένου ὁμως νὰ γνωρίσουμε τὸ Χριστό, ὀφείλομε νὰ παραμερίσουμε τὴ φιλαυτία μας, τὴν προβολή μας καὶ τὴν κοινωνικὴ μας πολλὴς φορές θέσι. Ἀρκετές φορές τοὺς ἀνθρώπους τοὺς ἐμποδίζουν νὰ γνωρίσουν τὸν Κύριο οἱ κλεψασμοὶ καὶ οἱ κοροϊδίες τῶν ἀλλῶν.

Τὸ ἀποτέλεσμα τῆς μετάνοιας

Ὁ Ζακχαῖος «ἔτυχεν ὧν μὴ προσεδόκα», δηλαδὴ πέτυχε ἐκεῖνο πού δὲν ἔλπριζε, τονίζει ὁ ἅγιος Κύριλλος. Γνώρισε τὸν Κύριο, ἐξομολογήθηκε τίς ἀμαρτίες του, ἐπιβεβαιώθηκε ἡ μετάνοιά του, ἀλλῆλαξε ζωή. Μπῆκε στό σπίτι του ὁ Χριστός καὶ ἀπὸ φιλάργυρο τὸν ἔκανε ἐλεήμονα, ἀπὸ μισόθεο φιλόθεο, ἀπὸ μισόξενο φιλόξενο, ἀπὸ ἀμαρτωλὸ μετανοημένη εἰκόνα τοῦ Θεοῦ. Ὁ Χριστός τοῦ ἔφερε τὴ σωτηρία.

Δέν εἶναι πάντοτε σωστή ἡ κρίσι μας γιὰ τοὺς ἀνθρώπους

Συμβαίνει στοὺς περισσότερους ἀνθρώπους ἀπὸ μᾶς νὰ ἔχουμε λανθασμένη ἀντίληψη γιὰ τοὺς ἀλλοιους καὶ μερικὲς φορές καὶ γιὰ τοὺς κοντινοὺς μας ἀνθρώπους. Ἦ ἔχουμε σχηματίσει τὴν ἰδέα πὼς οἱ πιὸ πολλοὶ εἶναι κακοί, ὑποκριτές, κρυψίνοες, μὲ πολλὰ ἐλαττώματα καὶ λίγες ἀρετές. Μὲ βάση τίς ψευδεῖς

Μετάφραση τῆς Εὐαγγελικῆς περικοπῆς

Ἐκεῖνο τὸν καιρὸ ὁ Ἰησοῦς μῆκε στὴν Ἱερικῶ καὶ περνοῦσε διὰ μέσου τῆς πόλεως. Ἐκεῖ ἦταν κάποιος πού ὀνομαζόταν Ζακχαῖος· ἦταν ἀρχιτελώνης καὶ πλούσιος, καὶ ζητοῦσε νὰ δεῖ ποιὸς εἶναι ὁ Ἰησοῦς, ἀλλὰ δὲν μπορούσε ἀπὸ τὸ πλῆθος, διότι ἦταν κοντὸς στὸ ἀνάστημα. Ἔτρεξε, λοιπόν, ἐμπρός καὶ ἀνέβηκε ἐπάνω σὲ μιά μουριά γιὰ νὰ τὸν δεῖ, διότι ἀπὸ ἐκεῖ ἐπρόκειτο νὰ περάσει. Ὅταν ἔφθασε ὁ Ἰησοῦς στὸ μέρος αὐτό, σήκωσε τὰ μάτια του καὶ τὸν εἶδε καὶ τοῦ εἶπε· «Ζακχαῖε, κατέβα γρήγορα, διότι πρέπει νὰ μείνω στὸ σπίτι σου σήμερα». Καὶ κατέβηκε γρήγορα καὶ τὸν ὑποδέχτηκε μὲ χαρὰ. Ὅταν εἶδαν αὐτό, ὄλοι παραπονοῦνταν καὶ ἔλεγαν· «Στὸ σπίτι ἀμαρτωλοῦ ἀνθρώπου πηγαίνει νὰ μείνει». Ὁ Ζακχαῖος στάθηκε καὶ εἶπε στὸν Κύριο· «Τὸ ἡμισυ τῆς περιουσίας μου δίνω, Κύριε, στοὺς πτωχοὺς καὶ ἐάν μὲ δόλιον τρόπο πῆρα ἀπὸ κάποιον τίποτε, θὰ τοῦ τὸ ἀποδώσω τέσσερις φορές περισσότερο». Ὁ Ἰησοῦς τοῦ εἶπε· **«Σήμερα ἐγίνε σωτηρία σέ τοῦτο τὸ σπίτι,** διότι καὶ ὁ ἀνθρώπος αὐτὸς εἶναι ἀπόγονος τοῦ Ἀβραάμ, καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἦλθε νὰ ἀναζητήσει καὶ νὰ σώσει αὐτὸν πού χάθηκε».

ἐκτιμήσεις μας δὲ διστάζουμε νὰ τοὺς κατηγοροῦμε καὶ νὰ τοὺς προσάπτουμε καταστάσεις πού δὲν ἔχουν δημιουργήσει. Ἰδιαίτερα καταφέρονται οἱ μεγαλύτεροι ἐναντίον τῶν νέων θεωρώντας τοὺς πιὸ πολλοὺς διεφθαρμένους καὶ ἐκλιτοὺς. Τὸ ἴδιο κάνουμε καὶ γιὰ τοὺς πιὸ μεγάλους στὴν ἡλικία. Λίγο - πολὺ τοὺς καταλογίζουμε ἀμαρτίες, πού πιθανῶς νὰ μὴν ἔχουν, καὶ τοὺς βάζουμε στὴν κόλαση. Ξεχνᾶμε πὼς εἴμαστε κι ἐμεῖς ἀνθρώποι ὑποκείμενοι στὰ ἴδια πάθη καὶ τίς ἴδιες ἀμαρτίες. Ἡ φιλαυτία μας ὅμως δὲν μᾶς ἀφήνει νὰ δοῦμε καθαρά τὰ δικά μας, ἐνῶ νομίζουμε πὼς ἡ κρίση μας γιὰ τοὺς ἄλλους εἶναι ἀσφαλῆς. Μοιάζουμε μὲ τὸ Ζακχαῖο πού δὲν μπορούσε νὰ δεῖ τὸ Χριστό. Τὰ βιοτικὰ πράγματα καὶ ὁ «ὄχλος τῶν παθῶν», κατὰ τοὺς Πατέρες, δὲ μᾶς ἀφήνουν νὰ γνωρίσουμε τὸ Χριστό. Ἀντίθετα, ἡ μετάνοια μᾶς ἀνοίγει τοὺς ὀρίζοντες τῆς σωτηρίας μας. Ἄς βιώσουμε τὴ μετάνοια, ἀδελφοί μου, γιὰ νὰ ἀναγεννηθοῦμε. Ἀμήν.

Ἄρχιμ. Ἰ. Δ. Φ.

27 Ἰανουαρίου 2002: ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΕ΄ ΛΟΥΚΑ (Ζακχαῖου).

Ἀνακομιδὴ Πειψάνων Ἰωάννου τοῦ Χρυσσοστόμου, ἀρχιεπισκόπου
Κων/πόλεως († 404), Μαρκιανῆς βασιλείσεως.

Ἦχος: α΄ – Ἑωθινόν: Α΄ – Ἀπόστολος: Ἐβρ. ζ΄ 26 - ν΄ 2 – Εὐαγγέλιον: Λουκ. ιθ΄ 1-10.

Η ΕΠΟΜΕΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗ: 3 Φεβρουαρίου, ΙΕ΄ Ματθαίου (Νομικοῦ).

Ἀπόστολος: Β΄ Κορ. δ΄ 6-15 – Εὐαγγέλιον: Ματθ. κβ΄ 35-46.

Η ΠΡΟΣΚΥΝΗΣΗ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΤΡΙΑΔΟΣ

*«Εὐλογημένη ἡ βασιλεία τοῦ
Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ...»*

Ἡ θεία Λειτουργία ἀρχίζει μ' ἓναν πολὺ ἱερό καὶ μεγαλόπρεπο τρόπο. Αὐτά τὰ λόγια, μὲ τὰ ὁποῖα ὁ λειτουργὸς ἱερέας μπροστά στὴν Ἁγία Τράπεζα, ὑψώνοντας τὸ ἅγιο Εὐαγγέλιο, ἀρχίζει τὴ θεία Λειτουργία, εἶναι μιὰ λαμπρὴ εἴσοδος στὴν τελετὴ τοῦ ἁγίου Μυστηρίου καὶ μιὰ μεγαλόφωνη διακήρυξη τῆς χριστιανικῆς πίστεως. Δυὸ ἀλήθειες καὶ ἱερέες πραγματικότητες φαίνονται ἀμέσως σ' αὐτὴ τὴν ἐκφώνηση· ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ καὶ ἡ προσκύνηση τῆς Ἁγίας Τριάδος. Μὲ τὴν ἴδια ἐκφώνηση καὶ δοξολογία τοῦ τριαδικοῦ Θεοῦ ἀρχίζουν ὅλα τὰ θεία Μυστήρια πού παλαιὰ γίνονταν μέσα στὴ θεία Λειτουργία.

Ἡ προσκύνηση τῆς Ἁγίας Τριάδος εἶναι ἡ βάση τῆς πίστεώς μας, καθὼς διατυπώθηκε ἀπὸ τοὺς Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας καὶ καταχυρώθηκε σὲ οἰκουμενικὲς Συνόδους. Ἡ πίστη στὰ τρία πρόσωπα τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ εἶναι ἀπὸ τὴν ἀρχὴ ἡ πίστη τῆς Ἐκκλησίας, καθὼς τὸ βλέπομε στὸ Εὐαγγέλιο· ὕστερα ἀπὸ τὴν Ἀνάσταση, ὅταν ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς στέλνῃ τοὺς Ἀποστόλους νὰ κηρύξουν τὸ Εὐαγγέλιο, τοὺς λέει· «Πορευθέντες οὖν μαθητεύσατε πάντα τὰ ἔθνη, βαπτίζοντες αὐτούς εἰ τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος...». Τὸ θεῖο Βάπτισμα, ἡ θύρα δηλαδή μὲ τὴν ὁποία μπαίνομε στὴν Ἐκκλησία, γινότανε ἀπὸ τὴν ἀρχὴ καὶ γίνεται μέχρι σήμερα στὸ ὄνομα τῶν τριῶν προσώπων τῆς Ἁγίας Τριάδος.

Ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ θεολόγος στὸ λόγο του στὸ ἅγιο Βάπτισμα, στὸν καθένα πού βαπτίσθηκε λέει τὰ ἑξῆς, στὰ ὁποῖα φαίνεται ἡ μεγάλη καὶ πρωταρχικὴ σημασία, πού ἔχει στὴ χριστιανικὴ πίστη ἡ προσκύνηση τῆς Ἁγίας Τριάδος· «Ἐπὶ πᾶσι καὶ πρὸ πάντων φύλαστέ μοι τὴν καλὴν παρακαταθήκην... τὴν εἰς Πατέρα καὶ Υἱὸν καὶ Ἅγιον Πνεῦμα ὁμολογίαν...». Δηλαδή· ἐπάνω καὶ πρὶν ἀπ' ὅλα φύλαγέ μου τὴν ἁγία κληρονομία... τὴν πίστη στὸν Πατέρα καὶ τὸν Υἱὸ καὶ τὸ Ἅγιο Πνεῦμα. Ἡ προσκύνηση τῆς Ἁγίας Τριάδος εἶναι ἡ ἱερὴ καὶ ἁγία κληρονομία τῶν ἁγίων Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἡ βάση τῆς χριστιανικῆς μας πίστεως.

† Σ. Κ. Δ.

ΟΜΙΛΙΑ ΤΗΣ «ΦΩΝΗΣ ΚΥΠΡΙΟΥ»: Κάθε Σάββατο καὶ ὥρα 6.00 μ.μ. γίνεται τὸ κήρυγμα τῆς «Φωνῆς Κυρίου», στὸν Ἱ. Ναὸ Ἁγίας Εἰρήνης (ὁδ. Αἰόλου) Ἀθήνα. Προηγείται ἡ Ἀκολουθία τοῦ Ἑσπερινοῦ, σὺν ὁποῖα περιοριστικῶς θά χοροστατεῖ ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος καὶ θά ὀμιλεῖ.

«ΦΩΝΗ ΚΥΠΡΙΟΥ», ἑβδομαδιαῖο φύλλο ὀρθοδόξου πίστεως καὶ ζωῆς τῆς «Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος». Ἰαοῦ 1, 115 21 Ἀθήνα. Ἐκδόσις - Διευθυντής: Ἀρχιμ. Ἀγαθάγγελος Χαρμανυίδης. Σύνταξη, τηλ. 010.723.9417. Διεκπεραίωση, τηλ. 010.722.8008. Ὑπὸ τῶν ἱερῶν ναῶν διανέμεται δωρεάν. Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας.

Ἡ «ΦΩΝΗ ΚΥΠΡΙΟΥ» σ' ὄλο τὸν κόσμο μέσω Ἴντερνετ: <http://www.apostoliki-diakonia.gr>
